

دو قلہ فقہ و عرفان

پیری درسیرہ

«استاذ العزائم لآحسینقلی ہمدانی»

و«آیت الہ سیح عبد النبی اراکی»

مؤلف:

حجت ملکی

سرشناسه: ملکی، حجت، ۱۳۵۲ -
 عنوان و نام پدیدآور: دو قله فقه و عرفان: دو قله فقه و عرفان (سیری در سیره استاد العرفاء
 ملاحسینقلی همدانی و آیت‌اله شیخ عبدالنبی اراکی) / حجت ملکی.
 مشخصات نشر: تهران: آیین معنویت، ۱۳۹۶.
 مشخصات ظاهری: ۹۵۷ ص.
 شابک: 978-600-7948-08-8: ۸۰۰۰۰ ریال
 وضعیت فهرست نویسی: فیپا
 یادداشت: کتابنامه
 موضوع: همدانی، حسینقلی، - ۱۳۱۱ق. -- سرگذشتنامه
 موضوع: عراقی، عبدالنبی، ۱۸۹۱ - ۱۹۶۵م. -- سرگذشتنامه
 موضوع: مجتهدان و علما -- ایران -- سرگذشتنامه
 موضوع: Ulama -- Iran -- Biography
 موضوع: عرفان -- ایران -- سرگذشتنامه
 موضوع: Mystics -- Iran -- Biography
 رده بندی کنگره: ۱۳۹۶ م ۷۵۳/۵۰۳ BP
 رده بندی دیویی: ۹۹۸/۲۹۷
 شماره کتابشناسی ملی: ۴۷۸۵۷۱۸

عنوان کتاب: دو قله فقه و عرفان (سیری در سیره استاد العرفاء، آیت‌اله شیخ عبدالنبی اراکی)

نویسنده: حجت ملکی

انتشارات: تهران، آیین معنویت

سال چاپ و نوبت نشر: ۱۳۹۶ - اول

مشخصات ظاهری: صفحه

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۸۰۰,۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۹۴۸-۰۸-۸

تلفن: ۰۲۱۶۶۹۷۴۰۶۸ تلفن همراه: ۰۹۱۲۳۹۰۸۲۱۶

صندوق پستی: ۸۳۵۸۱ - ۱۴۱۵۵

Email: h_nikimalaki@yahoo.com

انتشارات آیین معنویت

مقدمه

نادر مردی کلام حق را از مآذنه مصحف الهی شنیدند، با جان لبیک اجابت گفتند، همراه با نافله عارفان عاشق

«فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْعَةٍ مِئَةٌ طَائِفَةٌ»^۱

بار سفر بستند، کوس سریمت از دیار آشنا به وادی غربت و بلا کردند، و چون پروانگان عاشق به دنبال جمال ندری علم از این سوی به آن سوی پریدند؛ تا توشه

«لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ»^۲

را از کردار، رفتار و گفتار خود، به بیداری و هوشیاری و آگاهی انسان‌ها تحقق بخشند، و خود قافله سالار کاروان دین و مرزبان اندیشه بسری کردند؛ تا روشن‌گر نسل‌ها و عصرها و مشعل هدایت در دل توده‌ها باشند؛ که

«وَلَتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ»^۳

را محقق سازند و با برافراشتن پرچم

۱. توبه، آیه ۱۲۲.

۲. همان.

۳. آل عمران، آیه ۱۰۴.

«يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ»^۱

ملت‌ها را پایبند اصول معنوی و خصائص اخلاقی نمایند. همچنین روح آزادی و جوان مردی و غیرت و حریت و حکمت را در آنان زنده نگاه دارند؛ که استعمارگران نتوانند بر سرمایه‌های طبیعی و منابع سرشار خدادادی آن‌ها، دست یابند؛ و سجایای عالی‌ه انسانی و اصول اخلاقی را از آنان به یغما ببرند و با پوچ کردن شخصیت آن‌ها، آنان را فاسد، بی‌اراده، خود باخت، عیاش و بی تفاوت سازند، تا بتوانند بر نقشه‌های شوم خود بهتر فائق آیند. اینان نزد مفلحون و رستگاران نباید آن ندای محمدی و فریاد علوی به صلح، امنیت، عدالت، شرافت، دیانت، حقیقت، انسانیت، سیادت، شهامت، شهادت و مروت، در مقابل نادیان کفر و انحاد و ظلم و جنگ و خونریزی و خباثت، رذالت، جنایت، شیطنت و شقاوت‌اند.

واقعیت این است که جریان حاکم بر جهان امروز، یک جریان الحادی است. این یک حقیقت تردید ناپذیر علمی است؛ به تعبیر اسلامی، جریان حاکم بر جهان امروز یک جریان کفرآمیز و تک‌ساختی است و معیارهای ارزشی حاکمیت جهانی متناسب با ماهیت تک‌ساختی جریان انحرافی جهانی است.

بزرگ‌ترین مسئله امروز نظام جهانی، مسئله کمبود سوخت و سرسختی طبیعت و ناسازگاری‌های اقلیمی و فرهنگی و نژادی نیست؛ بلکه، مسئله اصلی نظام نوین کنونی بین‌المللی این است که دیگر به انتهای راه رسیده و شعار تازه‌ای برای بشریت ندارد؛ و برای سرپوش نهادن و فریب افکار

بین‌المللی به انواع حیل و دسایس شیطانی دست می‌یازد. از فرقه‌گرایی، مذهب تراشی، تحمیق و تخدیر، تهاجم، شبیخون فکری و فرهنگی گرفته تا حمله نظامی و لشکرکشی‌های چند ملیتی به اقصای نقاط جهانی، تشبُّث پیدا می‌کند تا چند لحظه‌ای دیگر پابرجا بماند.

بدیهی است مبارزه با این دسایس شیطانی در سطح بین‌المللی برازنده انقلاب اسلام ایران بوده است و بس.

از این طریق ضرورت ایجاب می‌کرد تا جهت زدودن زنگارهای غفلت و احیاء شخصیت رجال بزرگ مردانی که در عرصه علم و عمل مجاهدت‌ها کرده و اسوه حسنه ملتی شریف و بزرگ هستند، اقدام شود.

در طی تاریخ بزرگان زیادی بودند که هریک ستاره‌ای درخشان برای سیر مردم الی الله بوده‌اند؛ و تا توانستند ساکنان زیادی را نیز تربیت کرده که از این طریق مسیر عرفان فروزنده‌تر و درخشان‌تر امتداد می‌یابد.

یکی از کسانی که به حق به ایشان لقب شیخ عریق و شریعت را می‌توان نهاد، مرحوم فقیه عالی قدر استاد العرفاء آخوند ملا محمد نقلی همدانی است؛ که در طی بیش از یکصد سال گذشته تمامی کسانی که به نوعی در این مسیر کمال گام برداشته‌اند، خود را مفتخر به شاگردی (با واسطه یا بی واسطه) مرحوم آخوند می‌دانند. چرا که کمتر کسی در مسیر عرفان می‌توان یافت که بیش از سیصد تن شاگرد تربیت کند؛ آن هم شاگردانی چون میرزا جواد آقا ملکی تبریزی و سید احمد کربلائی و شیخ محمد بهاری و... که تا به امروز این حلقه امتداد یابد.

متأسفانه با تمامی بزرگی شخصیت مرحوم آخوند، آثار و منابعی که بتواند اطلاعات جامع از زندگی، شخصیت و شاگردان این بزرگوار را به جامعه عرضه کند نگارش نشده است. این امر ما را به عنوان دومین قدم (قدم اول راه اندازی اولین نشریه اخلاقی و عرفانی، با الهام از دستورات و آیات قرآن کریم و احادیث و سیره معصومین علیهم السلام)، به عنوان فصل نامه آئین سلوک در سال ۸۴ که بعد از عرضه تنها چند شماره با استقبال کم نظیر جامعه به ویژه نسل جوان مواجه شد؛ که این امر دلالت بر اهمیت اخلاق و عرفان و گرایش به این موضوع در جامعه می باشد. امیدواریم با استعانت از ذات قدسی الهی و همیاری جامعه فرهنگی کشور، خصوص نخبگان و فرهیختگان، شاهد شکوفایی روز افزون این نشریه باشیم. با آن اشت که به فکر نگارش و تدوین اثری در شناخت شخصیت این بزرگوار باشیم. به این منظور توفیق رفیق نصیبمان شد تا این اثر را به رشته تحریر در آورده و با استمداد از روح بلند آن بزرگوار، در شب ۲۸ رمضان المعظم سال ۱۴۲۶ هم زمان با شب رحلت آن بزرگوار برابر با شهریور ماه ۱۳۸۴، آغاز کرده و در شب ۲۸ شعبان المعظم سال ۱۴۲۷ در شهر مدینه منوره در کنار مضجع شریف ناخدای افلاک، آن حضرت ختمی مرتبت و در سالی که مزین به نام آن بزرگوار است، این اثر خاتمه یافت. باشد که مرضی رضای حضرت دوست و مقبول سالکان معنوی قرار گیرد. در خاتمه مقدمه، کلامی از شیخ عرفای معاصر، حضرت آیت الله بهجت، در باب مطالعه زندگی علماء می آوریم؛ که بیانگر اهمیت شناخت زندگی بزرگان می باشد.

«مطالعه تراجم علمای سلف و ملاحظه اعمال آن‌ها به منزله مراجعه به کتب اخلاق و اخلاقیات معتبر مؤثر است. تعریف کردن آخوند ملاحسینقلی همدانی و ملافتحعلی که مرحوم شده‌اند، آسان و سهل است؛ اما وقتی که زنده باشند، با آن‌ها چگونه هستیم؟ آیا به آن‌ها معتقدیم و آن‌ها راستایش می‌کنیم؟ یا فقط بعد از مردن آن‌ها تجلیل و احترام می‌کنیم؟»^۱ من باب من لم یشکر الخالق لم یشکر الخالق از تلاش‌ها و زحمات کلیه عزیزانی که در تدوین و تکمیل این کتاب نقش داشته‌اند، به ویژه آقایان حسین اسماعیلی، امیراگریه، بی‌اله نیکی ملکی و همسر خانم فاطمه شاکری و فرزندانم مهدی، علی و غائبه، مدد و تشکر به عمل می‌آید.

مؤلف